

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ



ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної філології

Г.Ф.Морошкіна
(ініціали та прізвище)

« 12 » вересня 2017 р.

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО КРАЇН ПЕРШОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки освітнього ступеня "бакалавр"

спеціальності 035 Філологія

спеціалізація 035.05 "Романські мови та літератури (переклад включно)"

освітньо-професійна програма "Мова і література (іспанська)"

Укладач

доцент кафедри романської філології і перекладу, канд. філол. наук Телкова О.В.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри романської філології
і перекладу

Протокол № 1 від "30" серпня 2017 р.
Завідувач кафедри романської філології
і перекладу

(підпис)

І.Є. Шаргай

(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету іноземної філології

Протокол № 1 від "31" серпня 2017 р.
Голова науково-методичної ради
факультету іноземної філології

(підпис)

К.М. Ружин

(ініціали, прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна Дисципліна загально-професійної підготовки
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність 035 Філологія спеціалізація 035.05 "Романські мови та літератури (переклад включно)"	Рік підготовки: 2-й
	освітньо-професійна програма Мова і література (іспанська)	Лекції 16 год.
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 2 год.	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Практичні 16 год.
		Самостійна робота 58 год.
		Вид контролю: екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Лінгвокраїнознавство країн першої іноземної мови» є необхідною складовою частиною підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою "Мова і література (іспанська)", вона відноситься до нормативних дисциплін загально-професійної підготовки. Предметом вивчення навчальної дисципліни є відомості соціокультурного характеру про країну, мова якої вивчається (географічне положення Іспанії, економічний стан, політичний та адміністративний устрій, основні історичні етапи розвитку Іспанського королівства). Ця навчальна дисципліна передбачає тісну взаємодію країнознавчого аспекту з власне лінгвістичним, у результаті чого взаємодія засвоєних мовних структур та інтелектуально опрацьованої інформації країнознавчого характеру сприяє створенню органічної системи комунікативних навичок та вмінь, що забезпечує ситуативну адекватність мовленнєвої поведінки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство країн першої іноземної мови» є формування і вдосконалення лінгвокультурної компетенції студентів у процесі опрацювання автентичних матеріалів країнознавчого спрямування. Кінцевою метою зазначеної діяльності є розвиток у студентів професійно-орієнтованої міжкультурної комунікативної компетенції як складової діяльнісної іншомовної компетенції.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство країн першої іноземної мови» є:

- розвиток і вдосконалення навичок аудіювання (у процесі сприйняття і розуміння тексту лекції, автентичних аудіо та відеоматеріалів з повсякденного життя Іспанії);
- розвиток навичок читання і розуміння (під час засвоєння автентичних довідкових текстів з країнознавчої проблематики);
- формування та розвиток навичок підготовленого та непідготовленого писемного і усного мовлення (під час підготовки і виступу на практичних заняттях);
- збагачення знань студентів з питань географії, економіки, культури, політики, адміністративного та державного устрою Іспанії;
- формування уявлення про основні історичні етапи розвитку Іспанії;
- розширення культурної обізнаності студентів, вдосконалення навичок міжкультурної комунікації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- **знати** основні відомості про:
 - фізичну й економічну географію Іспанії;
 - населення, державний та політичний устрій країни;
 - основні історичні етапи розвитку іспанської цивілізації в економічному, суспільно-політичному, культурному проявах її сутності.
- **уміти**:

- використовувати знання для аналізу сучасного життя країни (провести практичний аналіз фактичного матеріалу з будь-яких питань країнознавства Іспанії);
- володіти основною базовою лексикою (виділити культурологічні конотації лексичних одиниць в різних типах текстів з метою декодування їх глибинного змісту);
- володіти методикою опрацювання автентичного матеріалу з метою виділення в ньому культурної інформації й використання її для поглиблення професійної компетенції.

Міждисциплінарні зв'язки. У процесі вивчення навчальної дисципліни «Лінгвокраїнознавство країн першої іноземної мови» здійснюється тісний зв'язок з дисциплінами зі спеціальності, поглиблення та розвиток знань, отриманих протягом вивчення суміжних дисциплін – основної іноземної мови, вступу до романської філології, латинської мови, лексикології.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Фізична та економічна географія Іспанії. Політичне та суспільне життя.

Тема 1. Фізична географія Іспанії.

Походження назви «Іспанія». Географічне положення країни. Островні та африканські території. Суходільні та морські кордони. Рельєф. Гірські системи: Центральне Кастильське плоскогір'я (Месета), Центральна Кордильєра, Кантабрійські гори. Річкова мережа Іспанії: загальна характеристика, найбільші ріки. Гідроресурси та ґрунти. Клімат Іспанії: загальна характеристика, основні кліматичні зони. Біогеографічні зони. Рослинний світ Іспанії. Тваринний світ. Національні парки та заповідники.

Тема 2. Економічна географія Іспанії.

Загальна характеристика економічного стану Іспанії: характеристика основних секторів іспанської економіки, традиційні та сучасні види економічної діяльності. Основні показники промислового виробництва Іспанії. Промисловість та видобуток корисних копалин. Основні промислові зони. Особливості економічних регіонів Іспанії. Фінансова галузь. Сільське господарство. Основні види промислових рослин. Тваринництво. Риболовля. Транспортна система. Торгівля (експорт та імпорт). Туризм. Найважливіші міста Іспанії як об'єкти туризму. Засоби зв'язку. Засоби масової інформації.

Тема 3. Політичний устрій Іспанії.

Основні державні символи Іспанії: прапор, герб, гімн. Форма правління. Королівська сім'я: король Філіп VI, королева Летиція як представники іспанської монархії, їх державні обов'язки та участь у житті країни. Голова уряду (президент), двокамерний парламент (сенат і конгрес депутатів), основні політичні партії. Система іспанських синдикатів. Конституція Іспанії 1978 року як основний закон країни. Адміністративно-територіальний поділ (автономні історично-економічні регіони). Загальна характеристика основних автономних областей Іспанії.

Тема 4. Населення Іспанії.

Загальна характеристика процесу формування іспанської нації. Етнічний склад Іспанії. Іспанська мова як основа єдності іспанської нації. Лінгвістична ситуація у сучасній Іспанії: офіційні мови, діалекти на території сучасної країни. Релігія: традиційне уявлення, характеристика сучасного стану. Демографічна ситуація у 20 столітті взагалі і після другої світової війни. Смертність та народжуваність. Демографічні тенденції: старіння населення як основна проблема сучасної Іспанії. Проблеми міграції. Іспанська сім'я та її еволюція. Гендерна політика. Система освіти в Іспанії.

Розділ 2. Історичний розвиток Іспанського королівства.

Тема 1. Іберія у дороманські часи. Романська Іспанія.

Племена і народи на території Іберійського півострова. Фінікійська колонізація. Грецька колонізація. Карфагенське панування. Римське панування в Іспанії. Романізація захоплених територій. Падіння Нумансії (134-132 роки до н.е.). Вплив романського періоду на політичний, адміністративний, економічний та культурний розвиток Іспанії. Занепад Римської імперії й прихід германських завойовників. Утворення вестготського королівства (економіка, релігія, культура). Конкіста (ісламське завоювання). Позитивний вплив мусульманської цивілізації на розвиток економіки та культури Іспанії. Передумови реконквісти.

Тема 2. Виникнення та розвиток християнських королівств на території Іспанії. Основні етапи реконквісти: перший (VIII-X століття), другий (XI-XIII століття), завершальний (XIV-XV століття). Політичний, економічний, територіальний устрій та культура Іспанії XIII-XV століття. Королі-католики Ізабель і Фернандо: територіальне, політичне та релігійне об'єднання Іспанського королівства. Іспанські володіння в Латинській Америці в XV столітті. Іспанська імперія у XVI столітті: селянське питання, зовнішня політика Католицьких государів (колоніалізм); французько-іспанські, іспансько-турецькі війни, внутрішня політика, економіка та культура. Завершення формування державного апарату іспанської абсолютної монархії.

Тема 3. Виникнення та зміцнення іспанського королівства.

Австрійські правителі. Правління Карла I: внутрішня та зовнішня політика. Виникнення могутньої держави на Піренейському півострові. Причини завойовницької політики. Питання про імператорський спадок. Колоніальна експансія. Золотий вік Іспанії: розвиток літератури та мистецтва. Правління Феліпе II: внутрішня та зовнішня політика. Війна з турками та африканськими племенами. Війна за іспанську спадщину. Економічний занепад Іспанії у XVII столітті. Правління останніх Габсбургів. Династія Бурбонів. Культура і мистецтво Іспанії у XV-XVII століттях. Суспільство, економіка і мистецтво Іспанії у XVIII столітті. Правління Карла II. Правління Карла III. Сутність "освіченого абсолютизму".

Тема 4. Іспанія у XIX і на початку XX століть.

Війна за незалежність (1808-1812 роки): зовнішні причини, «партизанський» характер народної війни, наслідки війни для Іспанії. Буржуазні повстання 1814-1818 років проти королівської влади. Карлістські війни за право наслідування влади. Перша іспанська конституція. Реставрація абсолютизму. Політична система у період Реставрації. Громадянська війна між карлістами і лібералами. Період регентства. Перша республіка. Занепад іспанської колоніальної імперії. Перша світова війна. Соціальна та політична криза на початку ХХ століття. Диктатура Прімо де Рівери. Падіння монархії. Проголошення Другої республіки.

Тема 5. Іспанія у ХХ столітті.

Політика Прімо де Рівери. Розвиток республіканського руху. Військовий заколот фалангістів. Громадянська війна 1936 року: причини, основні події, наслідки. Епоха генерала Франко. Іспанія у другій світовій війні. Особливості еволюції іспанського монархічного руху. Зростання антифранкістського руху. Боротьба за конституційно-монархічний устрій. Політична реформа і перехід до демократичної форми правління. Іспанська конституція 1978 року. Перший соціалістичний уряд. Сучасне політичне становище. Монархія сьогодні. Культура сучасної Іспанії: мистецтво (література, архітектура, живопис, музика, театр, кіно, телебачення), народні традиції та свята, гастрономія.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		с/п	лаб	с.р.	
1	2	3	4	5	7
Розділ 1. Фізична та економічна географія Іспанії. Політичне та суспільне життя.					
Тема 1. Фізична географія Іспанії.	10	2	2		6
Тема 2. Економічна географія Іспанії.	10	2	2		6
Тема 3. Політичний устрій Іспанії.	10	2	2		6
Тема 4. Населення Іспанії.	10	2	2		6
Разом за тематичним розділом 1	40	8	8		24
Розділ 2. Історичний розвиток Іспанського королівства.					
Тема 1. Іберія у дороманські часи. Романська Іспанія.	11	2	2		7
Тема 2. Виникнення та розвиток християнських королівств на території Іспанії.	11	2	2		7
Тема 3. Виникнення та зміцнення іспанського королівства.	10	2	2		6
Тема 4. Іспанія у ХІХ і на початку ХХ століть.	11	2	2		7

Тема 5. Іспанія у ХХ столітті.	7	-	-	7
Разом за тематичним розділом 2	50	8	8	34
Усього годин	90	16	16	58

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фізична географія Іспанії.	2
2	Економічна географія Іспанії.	2
3	Політичний устрій Іспанії.	2
4	Населення Іспанії.	2
5	Іберія у дороманські часи. Романська Іспанія.	2
6	Виникнення та розвиток християнських королівств на території Іспанії.	2
7	Виникнення та зміцнення іспанського королівства.	2
8	Іспанія у ХІХ і на початку ХХ століть.	2
9	Іспанія у ХХ столітті.	-
	Усього	16

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фізична географія Іспанії.	2
2	Економічна географія Іспанії.	2
3	Політичний устрій Іспанії.	2
4	Населення Іспанії.	2
5	Іберія у дороманські часи. Романська Іспанія.	2
6	Виникнення та розвиток християнських королівств на території Іспанії.	2
7	Виникнення та зміцнення іспанського королівства.	2
8	Іспанія у ХІХ і на початку ХХ століть.	2
9	Іспанія у ХХ столітті.	-
	Усього	16

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фізична географія Іспанії.	6
2	Економічна географія Іспанії.	6
3	Політичний устрій Іспанії.	6
4	Населення Іспанії.	6
5	Іберія у дороманські часи. Романська Іспанія.	7
6	Виникнення та розвиток християнських королівств на території Іспанії.	7
7	Виникнення та зміцнення іспанського королівства.	6
8	Іспанія у ХІХ і на початку ХХ століть.	7
9	Іспанія у ХХ столітті.	7
	Усього	58

Ступінь засвоєння навчального матеріалу, що вноситься на самостійне опрацювання, перевіряється під час практичних занять у процесі виконання завдань з кожної теми розділів.

Індивідуальне завдання

- Створення презентації у форматі Power Point за однією із запропонованих викладачем тем (обсяг – 10-12 слайдів, доповідь для захисту презентації – 5-7 хв.).
- Підготовка проекту з тематики курсу.

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль:

- перевірка виконання завдань для самостійної роботи з кожної теми навчальної дисципліни під час практичних занять;
- виконання підсумкового тесту в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ;
- письмова перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу тематичних розділів 1, 2 – у процесі виконання **контрольної атестаційної роботи**.

Протягом курсу студенти повинні виконати **2** контрольні атестаційні роботи.

Підсумковий контроль: індивідуальне завдання та екзамен

Розподіл балів, які отримують студенти

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Виконання завдання самостійної творчої роботи (презентація, обговорення)	8	4	32

	Терміни виконання – у межах підготовки до практичних занять			
2	Контрольне тестування за результатами вивчення навчального матеріалу Розділу 1	1	0-10	10
3	Контрольне тестування за результатами вивчення навчального матеріалу Розділу 2	1	0-10	10
4	Самостійне проходження підсумкового тесту в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ	1	8	8
5	Індивідуальне практичне завдання	1	20	40
6	Складання екзамену	1	20	
Усього		13		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Киселев А.В. Испания. География и история. Страноведение / А.В. Киселев. – Санкт-Петербург: КАРО, 2002. – 272 с.

2. Костылева Е.А. Праздники Испании / Е.А. Костылева, Ю.А. Шашков. – Санкт-Петербург: КАРО, 2002. – 269 с.
3. Нуждин Г. 75 устных тем по испанскому языку / Г. Нуждин, А. Комарова. – М.: Айрис Пресс, 2003. – 251 с.
4. Телкова О.В. Іспансько-український тематичний словник з лінгвокраїнознавства для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» спеціальності «Мова і література (іспанська)» / О.В. Телкова. – Запоріжжя: ЗНУ, 2012. – 40 с.
5. Телкова О.В. Лінгвокраїнознавство: навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» професійного спрямування «Мова і література (іспанська)» / О.В. Телкова. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – 120 с.
6. Perederi E. Por los países de habla española / E. Perederi. – М: Просвещение, 1998. – 191 p.
7. Korbozórova N. M. Civilización española (en los ejercicios prácticos) / N.M. Korbozórova, A.M. Vyazánkina. – Kyiv, 2002. – 66 p.
8. Jean-Pierre Clément España, ahora / Jean-Pierre Clément. – Paris: PUF, 2000. – 330 p.
9. Sebastian Quesada Marco Historia del arte de España e Hispanoamérica / Sebastian Quesada Marco. – Madrid: Edelsa, 2005. – 191 p.
10. Sebastian Quesada Marco Curso de civilización española / Sebastian Quesada Marco. – Madrid: Lavel, S.A., 2008. – 220 p.

Додаткова:

1. Волкова Г.И. Испания. España: Diccionario hispano-ruso didáctico-enciclopédico de conocimiento del país : учебный испанско-русский лингвострановедческий словарь-справочник / Г.И. Волкова, А.В. Дементьев. – М. : Высшая школа, 2006. – 656 с.
2. Казакова О.М. Історія країни, мова якої вивчається (історія Іспанії) : метод. вказ. та завдан. для самост. та індивід. роб. студ. освітньо-кваліф. рівня «бакалавр» проф. спрям. «Мова та література (іспанська)» / О.М. Казакова. – Запоріжжя : ЗНУ, 2013. – 44с.
3. Матвеев С. Испанско-русский, русско-испанский тематический словарь / С. Матвеев, А. Шимкович. – М.: АСТ, 2009. – 640 с.
4. Фельтина А.Н. Все об Испании / А.Н. Фельтина . – Харьков: Фолио, 2008. – 543 с.
5. Enciclopedia universal. – Madrid: Sopena, 1999. – 567 p.
6. Victor Bellón España ayer y hoy / Victor Bellón, Eugenio Roncero. – Madrid: Edinumen, 2005. – 199 p.

Інформаційні ресурси:

1. Instituto Nacional de Estadística [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ine.es/>
2. Instituto Geografico nacional [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ign.es/espmap/mapas>
3. Instituto de política familiar [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.ipfe.org/es/>
4. Geografía de España [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://enciclopedia.us.es>
5. Juegos didácticos para aprender geografía [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.xtec.net/~ealonso/flash/mapasflash.htm>

6. Mapas interactivos de relieve [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://mapasinteractivos.didactalia.net/comunidad/mapasflashinteractivos/recurso/relieve-de-espaa-donde-esta/fc51f30f-e9b9-41ca-ae2f-87839321ba7b>
7. Ministerio de fomento [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.fomento.es/mfom/lang_castellano/
8. Página con materiales y actividades de geografía física y económica [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.profesorfrancisco.es/>
9. Página oficial de la familia real de España [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.casareal.es>
10. Instituto Cervantes [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.cvc.cervantes.es>
11. Página oficial del gobierno de España [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.lamoncloa.es>
12. Página oficial del senado de España [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.senado.es>
13. Página oficial del congreso de España [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.congreso.es>
14. Historia de España [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.historiasiglo20.org>

Погоджено

навчальний відділ

« 11 » травня 2017 р